

Offentligt etos

– en god förvaltningskultur

Kompetensrådet för utveckling i staten, Krus, är en stabsmyndighet som stödjer statsförvaltningen i sin kompetensförsörjning. Dels genom att förmedla råd, stöd och verktyg som hjälper myndigheter att komma vidare i sitt eget arbete på området, och dels genom att erbjuda program och utbildningar.

Krus har ett antal löpande uppdrag, bland annat EU-inriktade utbildningar och träning inför uttagningsprov, medan merparten av verksamheten utgörs av tidsbegränsade regeringsuppdrag inom prioriterade områden.

Krus arbetar för tillfället med två regeringsuppdrag: Kvinnors karriärutveckling i staten, samt Offentligt etos – en god förvaltningskultur.

Krus har fått regeringens uppdrag att under 2010-2011 samordna ett projekt som ska ge myndigheterna stöd i arbetet med offentligt etos - en god förvaltningskultur. Uppdraget fokuserar i första hand på förståelse för vad det innebär att vara statsanställd och på arbete med värdegrunds, etik- och bemötandefrågor. Förtroende för förvaltningen är nyckelord och statsförvaltningen måste kunna möta generationsväxlingen och omvärldsförändringar för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Myndighetschefernas roll är särskilt viktig. Ledarskapet ska därför stärkas i dessa frågor. Ambitionen är att samtliga chefer i statsförvaltningen ska ha genomgått någon form av utbildning på temat offentligt etos vid projektets slut.

Krus har undersökt vilka insatser som olika typer av myndigheter efterlyser, och med utgångspunkt från detta utvecklat olika verktyg och utbildningar. Många av dessa bygger på skriften Den gemensamma värdegrunden för de statsanställda (Krus 2009) som ger en överblick över de lagar och förordningar som speglar statsförvaltningens värdegrund och tydliggör den grundläggande utgångspunkten för yrkesrollen som statstjänsteman.

För att öka kunskapen och förståelsen för rollen som statstjänsteman samt stödja och inspirera myndigheternas eget värdegrundsarbete har Krus utvecklat en palett med ett antal aktiviteter och verktyg som myndigheterna kan använda utifrån sitt eget behov och värdegrundsarbete

Webbsida

På Krus webbsida finns ett särskilt utrymme för projektet. Där finns bl. a nyheter för kommande aktiviteter, utrymme för statens nätverk att utbyta information, exempel på hur myndigheter har arbetat med värdegrundsfrågor, bibliotek med rapporter, skrifter och böcker samt arbetsmaterial i form av dialogverktyg. Samtliga aktiviteter och verktyg finns tillgängliga via www.krus.nu

Skrifter

- *Den gemensamma värdegrunden för statsanställda* finns i tre format:
 - Utförlig skrift med hänvisningar till lagtext, en kortare introduktion till densamma (även i engelsk översättning) samt en pod-inspelning som man kan ladda ner från Krus hemsida och lyssna på.
- *Tre betraktelser på den gemensamma värdegrunden för de statsanställda*
- *Fri åsiktsbildning*
- *I statens tjänst – en roll med många bottnar*

Dessa kan användas på myndigheterna som diskussionsunderlag inför verksamhetsdagar, på arbetsplats-träffar eller som introduktion för nyanställda chefer och medarbetare. Skrifterna kan även användas i myndigheternas egna utbildningsprogram för att bidra till att öka kunskapen och förståelsen för de gemensamma värdena samt levandegöra diskussionen kring etiska problemställningar.

Pod-sändningar

Det finns i dagsläget 4 pod-sändningar:

- *Den gemensamma värdegrunden för de statsanställda*
- *Den gode byråkraten* av Tomas Brytting
- *Oxenstierna och statsförvaltningen* av Gunnar Wetterberg
- *När förändring är vardag – tankar från en statlig arbetsgivare* av Anne-Marie Qvarfort

Dessa kan användas vid utbildningar eller som inledande reflektion vid exempelvis arbetsplatsträffar. Syftet är att inspirera till samtal och dialog kring värdegrund och etiska problemställningar samt öka kunskapen. Fler pod-sändningar kommer att produceras under projektets gång.

Offentligt etos

– en god förvaltningskultur

Verktyg

- *VIS – verktyg för värdegrundsarbete i staten* Verktöget består av tre delar:
 - en handbok som beskriver ett arbetssätt för att starta ett värdegrundsarbete eller att fortsätta ett redan pågående,
 - ett webbverktyg för att göra en undersökning och sammanställa denna
 - en processledarutbildning som lär ut arbetssättet.
- *Värdegrundens ABC* – en begreppslista för värdegrundsarbete.
- *Dialogverktyg* – stöd för chefer och/eller processledare i hur man kan lägga upp grupputvecklingsaktiviteter etc.

Myndighetschefsprogram

Krus samverkar i sin seminarieverksamhet med Föreningen för Generaldirektörer (Gd-föreningen) och tillsatte ett programråd i syfte att planera den fortsatta satsningen för myndighetschefer, sex myndighetschefer ingår i detta. Under 2011 kommer även huvuddelen av ett Myndighetschefsprogram att genomföras i samverkan med Gd-föreningen.

Ledningsgruppsutveckling

Syftar till att rusta ledningsgrupper för att utveckla verksamheten och därmed förvaltningskulturen utifrån värdegrunden. Omfattar fyra träffar med totalt åtta dagar inom en sexmånadersperiod. Programmet kan även skraddarsys utifrån myndighetens behov och längden på programmet kan variera.

Chefsutbildningar (lärarledda)

4 chefsutbildningar är framtagna:

- *Driva värdegrundsarbete*
- *Leda lärande möten i värdegrundsarbete*
- *Feedback i värdegrundsarbete*
- *Styrning och värdegrundsarbete*

Utbildningarna präglas av att chefen/deltagaren stöds i att själv leda ett värdegrundsarbete för att kunna agera i enlighet med värdegrunden och hantera de etiska problemställningar som kan uppstå. Det kan t ex vara verktyg som chefen/deltagaren själv kan använda och tillämpa i arbetet med värdegrunds- och verksamhetsutveckling på både verksamhets-, grupp- och individnivå.

Webbaserade utbildningar

Tre webbutbildningar med tillhörande handledarmaterial är under utveckling, och lanseras under våren 2011:

- *De sex principerna*; Fördjupning för chefer i den gemensamma värdegrunden för de statsanställda
- *Förvaltningskunskap*; Introduktion i förvaltningskunskap för statsanställda chefer och medarbetare
- *Bemötande*; Introduktion i bemötande för statsanställda chefer och medarbetare

Syftet med utbildningarna är att de ska bidra till att öka kunskapen och förståelsen om de gemensamma värdena samt att bemötandet av allmänheten förbättras.

Seminarier

Ett antal seminarier har genomförts och planeras utifrån de sex principerna. Syftet med seminarierna är att öka kunskapen och tillhandahålla möjligheter att diskutera och reflektera över etik- och värdegrundsfrågor samt utbyta erfarenheter.

Etiska caféer

Är en enkel form för inspiration, reflektion och erfarenhetsutbyte. En föreläsare bjuds in som inleder och sedan förs samtala kring runda bord. Syftet är att levandegöra etiska problemställningar och värdegrundsfrågor.

Förvaltningsövergripande involveringskonferenser

I samverkan med nätverk i staten och myndigheter har Krus under 2011 genomfört två involveringskonferenser och fler kommer att genomföras under 2011. Det övergripande syftet med konferenserna är att tillhandahålla en attraktiv arena för erfarenhetsutbyte och lärande och därmed stärka de statsanställdas kunskap och förståelse för grundläggande värden i statsförvaltningen. Material för genomförda konferenser tillhandahålls via www.krus.nu.

Krus hemsida är plattformen för information tillsammans med Krus nyhetsbrev och enskilda informationsinsatser.